

[Adam Møller.]

at rengøre det, så er det også et disciplinar-middel, og det kan altså få de samme 7 instansers behandling, uden at nogen menesker kan sige, at soldaten ikke er i sin gode ret til med loven i hånd til at forlange den behandling. Men hvis han har været glem-som og glemt at sætte parkeringsskiven på udenfor, er det uden appel stadig væk de 80 kr., for han har ikke skygge af chance for at få lavet dette om.

Det er det, der bevirker, at jeg mener, det er helt urimeligt at lave et så omfattende apparat. Derfor vil jeg foreslå, at man stemmer imod ændringsforslagene nr. 1, 3 og 4.

Om forslaget i al almindelighed kan jeg naturligvis eventuelt udtale mig ved tredje behandling, men jeg vil gerne sige her, at forslaget til militær retsplejelov er et tilbageskridt i forhold til den nuværende lovgivning. Dette, at man fratager de ansvarlige militære chefer den påtaleret og ikendelsesret af arbitrære straffe, som de tidligere havde, og lægger dem over til auditørerne, må ud fra et nærdemokratisk synspunkt betragtes som et tilbageskridt. Soldatens sag skal efter dette nye forslag ikke pådømmes og påtales af den leder, som han hver arbejdsdag året rundt deler tjenestested med, som har et nøje kendskab til hans forhold, og som selv har prøvet at være tjenstgørende i samme grad som den pågældende soldat. Det er ikke den chef, han har delt kulde og støv eller frost og pløre om vinteren eller høj søgang med, og som kender hans forhold, som skal bedømme hans forseelse. Nej, det er en auditor, der som oftest kommer langvejs fra fra et eller andet kontor i en anden by, og som slet ikke har det kendskab til soldaten og til soldatens vanskeligheder, som den militære leder på stedet har. Det er efter min opfattelse alt andet end nærdemokrati, det er alt andet end rationalisering. Det er tværtimod et nyt bureaukrati, man indfører på denne måde.

Jeg har ligesom det ærede medlem hr. Hans Toft ikke megen tiltro til, at det skal vise sig rigtigt, hvad ministeren siger, at denne nye lovgivning ikke kommer til at medføre ekstraudgifter. Jeg tror, den kommer til at medføre mange ekstraudgifter, bl. a. til de mange rejser og dermed følgende time- og dagpenge, som skal udbetales til

auditører, auditørassistenter og vidner og til de forskellige råd, nævn osv., der skal nedsættes i denne anledning.

Jeg tror altså, at lovforslaget som helhed vil bevirke, at den militære retspleje bliver dyrere, og det kunne vi vel affinde os med, selv om det er sparetider, og selv om vi ikke skal have dobbelt administration endsige syvdobbelt administration. Men at det også bliver dårligere, kan jeg i hvert fald for mit vedkommende ikke affinde mig med, og jeg tror, at man på mange måder her har skabt et instrument, som kan benyttes ikke alene af kvæulanter — og det gjorde måske ikke så meget, for dem er der ikke så forfærdelig mange af, det kunne man overse — men også af provokatører, bevidste provokatører, der ønsker at vanskeliggøre en sag, og som med loven i hånd kan gøre det, uden at man så meget som kan rette en bebrejdelse imod dem for deres fremgangsmåde, for de udnytter kun den lovgivning, som flertallet her er ved at gennemføre.

Forsvarsministeren (Kjeld Olesen): Når det drejer sig om forskellige generelle bemærkninger, jeg kunne gøre, føler jeg mig i vid udstrækning dækket ind af det, som flere af ordførerne har været inde på, og når det drejer sig om det meget principielle i det, der ligger af nye ting i lovforslaget, som det ser ud ved anden behandling, kan jeg henvise til mine bemærkninger ved første behandling.

Jeg vil blot sige, at de ændringer, der er foretaget i forhold til det oprindelige lovforslag, efter min mening er forbedringer. Jeg synes, jeg skylder retsudvalget en tak for det samarbejde, der har været, for de spørgsmål, der har været stillet, og for den inspiration, som vi i forsvarsministeriet har fået gennem dette samarbejde.

Jeg er enig med hr. Falk Hansen og andre i, at lovforslaget her ved anden behandling er et yderligere udtryk for, at man på dette område følger med i demokratiseringsbestræbelserne, og at man har tilstræbt en ligestilling med øvrige samfundsnormer.

Jeg lagde mærke til, at hr. Arne Christensen nævnte, om jeg så må sige, yderfløjene i vurderingen af, om det er rigtigt eller forkert, nemlig dels hvad talsmændenes faste udvalg, tjenestebestemmelsesudvalget, har udtalt, dels hvad chefer, der tidligere